

Dosar nr. 3ra-1522/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. Viorelia Varaniță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Ana Panov, Marina Anton, Vitalie Cotorobai)

ÎNCHEIERE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, reprezentată de avocatul Alexadru Tonu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” împotriva Biroului Vamal Centru, succesor de drept al Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor de inspecție, recalcularea și restituirea taxelor,

împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” și s-a menținut hotărârea din 30 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 22 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, succesor de drept al Biroului Vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor de inspecție, recalcularea și restituirea taxelor.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016, a importat marfă în Republica Moldova, în acest sens fiind depuse la Biroul vamal Chișinău, declarațiile primare și declarațiile privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-1) din 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 02 noiembrie 2016, prin care a declarat valoarea în vamă a mărfii, prezentând actele de însoțire care au stat la baza operării importurilor efectuate și care atestă totalitatea cheltuielilor suportate.

Biroul vamal Chișinău a acceptat toate actele prezentate însă, a respins valoarea în vamă declarată, fiind emise trei acte de inspecție din 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și respectiv 2 noiembrie 2016, astfel fiind rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată în data de 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016.

Actul de inspecție a fost adus la cunoștință în data în care a fost emis, dată din care a început să izvorască dreptul de a-l contesta, iar la 28 octombrie 2016 și 8 noiembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal, a înaintat Serviciului Vamal contestații împotriva actelor de inspecție emise.

Prin scrisoarea nr. 28/11-18114 din 23 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, a fost informată despre decizia Serviciului Vamal privind examinarea contestațiilor depuse împotriva actelor de inspecție din 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016 al Biroul vamal Chișinău, Chișinău 7, prin care a fost rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată în data corespunzătoare, potrivit căreia s-a respins cererea ca fiind nefondată.

Decizia indicată a fost adusă la cunoștință în data de 29 noiembrie 2016, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta acțiune în instanța de contencios administrativ.

A considerat că, decizia Serviciului Vamal din 23 noiembrie 2016 și actele de inspecție din 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016 sânt ilegale deoarece la 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” a depus declarația vamală primară și declarația DVV-1 privind importul de kaki și clementine.

Tot atunci Biroul vamal Chișinău a întocmit actele de inspecție, prin care a solicitat prezentarea actelor suplimentare. Având în vedere, că toate actele de care dispunea Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” la acel moment, privind tranzacția indicată, au fost prezentate și de alte acte suplimentare nu dispunea, de către Biroul Vamal Chișinău a fost înaintată fișa act nr.2.

A indicat că, informațiile solicitate suplimentar de inspectorul vamal nu puteau fi prezentate, deoarece informația în cauză prezintă un secret comercial al altor agenți economici, despre care fapt a fost înștiințat colaboratorul vamal.

În urma majorării în vamă a mărfii, conform procedurii vamale imperative, au fost perfectate alte declarații vamale, în care Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” a fost nevoită să indice valoarea statică majorată, privind importul de kaki și clementine.

Deși a prezentat Biroului Vamal Chișinău toate documentele necesare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 2007 și Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, solicitate de către autoritatea vamală și necesare pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii importate prin metoda de tranzacție, autoritatea vamală nu și-a schimbat decizia de respingere a valorii în vamă și a adoptat actul de inspecție din 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016.

A menționat că, dispunea de toate documentele necesare întru confirmarea valorii în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal, inclusiv factura (invoice), care a fost determinată și declarată în baza valorii tranzacției cu marfa importată.

Însă, Biroul Vamal Chișinău a dispus majorarea valorii în vamă, reclamantul fiind nevoit să aplice metoda de rezervă de determinare a valorii în vamă a mărfii, conform art. 17 din Legea menționată, iar în rezultatul acestei majorări, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” a fost impusă să achite neîntemeiat drepturile de import cu valoarea statică majorată, iar la 28 octombrie 2016 și 8 noiembrie 2016

Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” a contestat actele menționate, la Serviciul Vamal, însă, cererile au fost respinse.

A declarat că, la acumularea informației privind valoarea în vamă, organul vamal antrenat la vămuirea mărfurilor, trebuie să prezinte informații, pe care nu le are declarantul Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern precum și de date privind mărfurile identice sau similare, a căror perfectare vamală a efectuat-o anterior. Totodată, în contextul normelor materiale, art. art. 5, 6 și 8 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 16 din Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, organul vamal nu a prezentat reclamantului informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, care ar confirma valoarea mărfii importate.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” anularea actelor de inspecție nr. 3053I1749 din 22 octombrie 2016, nr. 3053I1849 din 1 noiembrie 2016 și nr. 3053I1865 din 2 noiembrie 2016; obligarea Biroului Vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamală a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa importată în 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016; obligarea Biroului Vamal Chișinău să efectueze recalcularea impozitelor achitate la perfectarea declarației vamale în baza valorii tranzacției cu marfa importată în 22 octombrie 2016, 1 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2016; restituirea sumei de 82 238,61 de lei încasate suplimentar pentru vămuirea mărfii importate și încasarea din contul Biroului Vamal Centru în beneficiul său cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 30 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu și s-a menținut hotărârea din 30 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 21 iulie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel exclus ipoteze concrete din aria de ipoteze pe care le acoperă art. 10 și 11 din Legea cu privire la tariful vamal, pct. 6 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor.

Instanța de apel a calificat corect raportul juridic material litigios, însă, greșit a concluzionat greșit despre drepturile și obligațiile părților.

Instanța nu a ținut cont de faptul că a demonstrat pe deplin posibilitatea de evaluare a mărfii în vamă potrivit metodei 1. Totodată, instanța de apel a dat o apreciere greșită facturii externe (invoice) care demonstrează pe deplin prețul care urmează a fi plătit și temeinicia aplicării metodei 1 de evaluare a mărfii în vamă.

La fel nu s-a constatat faptul că, intimatul nu a prezentat probe concludente referitor la legalitatea acțiunilor colaboratorilor vamali și necesitatea majorării valorii în vamă.

A considerat că, din probele anexate în ansamblu și interconexiunea lor, consideră a făcut dovada corectitudinii îndeplinirii prevederilor legale în executarea procedurii de determinare a valorii în vamă.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 11 octombrie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Însă, Biroul Vamal Centru nu a depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei se constată că, decizia din 5 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 17 iulie 2018 (f.d.125). Astfel, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” la data de 21 iulie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul Societății cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans” cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și c), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexcom-Trans”, reprezentată de avocatul Alexandru Tonu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu